

Досвід

Олег Паламарчук

Сивої давнини на чолі кожного племені стояла рада старійшин, куди входили досвідчені мужі, що заслужили повагу серед народу. Старі мудреці вирішували, коли засіяти лан житом, коли вирушати на полювання, з ким із сусідів торгувати, а кому і війну оголосити.

Вправний мисливець Любич приносив найбільше здобичі. Гордився собою. Був іще зовсім юний, та закортіло йому відчутти смак влади над людьми.

— Я найсміливіший воїн, прийміть мене, мудреці, до ради старійшин,— заявив якось на сході перед усім народом.

Обурилися поважні. Лише сивобородий Ант зберігав спокій.

— Що ж, юначе,— мовив старий,— буде так, як ти бажаєш, але спершу я дам тобі загадку про життєвий досвід. Відгадаєш — бути тобі серед нас. А ні — чекай того дня, коли тобі відкриється істина... Скажи, які мрії найпрекрасніші, які слова найвідвертіші, які почуття найчистіші?

Спробував Любич відповісти, бо легкою здалась рому ця загадка. Говорив те, що знав, але взяло його плем'я на глум.

Хіба він не мріяв? Хіба не страждав від почуттів? Скільки слів переговорив, але що най-най?

Сонце піднімалося над горизонтом і опускалося, літо змінювало зиму, а зима — літо. Життя брало своє. Вже й срібні нитки з'явилися на скронях. І якось запитав його внутрішній голос: "Зможеш ти тепер дати відповідь на загадку Анта?"

Найпрекрасніші мрії — не здійснені мрії!

Найвідвертіші слова — не сказані слова!

Найчистіші почуття — не виставлені напоказ почуття!

Все це він збагнув тільки тепер, подолавши перевал життя, коли після кожного "най" треба поставити "не".